

HUMANISTISEN AMMATTIKORKEAKOULUN AUDITOINTI

Authors **Heidi Rontu, Sinikka Valtonen, Esa Viklund, Leevi Viljanen, Kirsi Mustonen & Niina Nurkka. Humanistisen ammattikorkeakoulun itsearviointi (toim.) Johanna Henriksson, Päivi Marjanen, Karel McLeod Smith, Jukka Määttä, Timo Parkkola & Titta Pohjanmäki**

Year of publication **2024**, FINEEC publications **22:2024**

Language **Finnish**

ISBN **978-952-206-883-5**

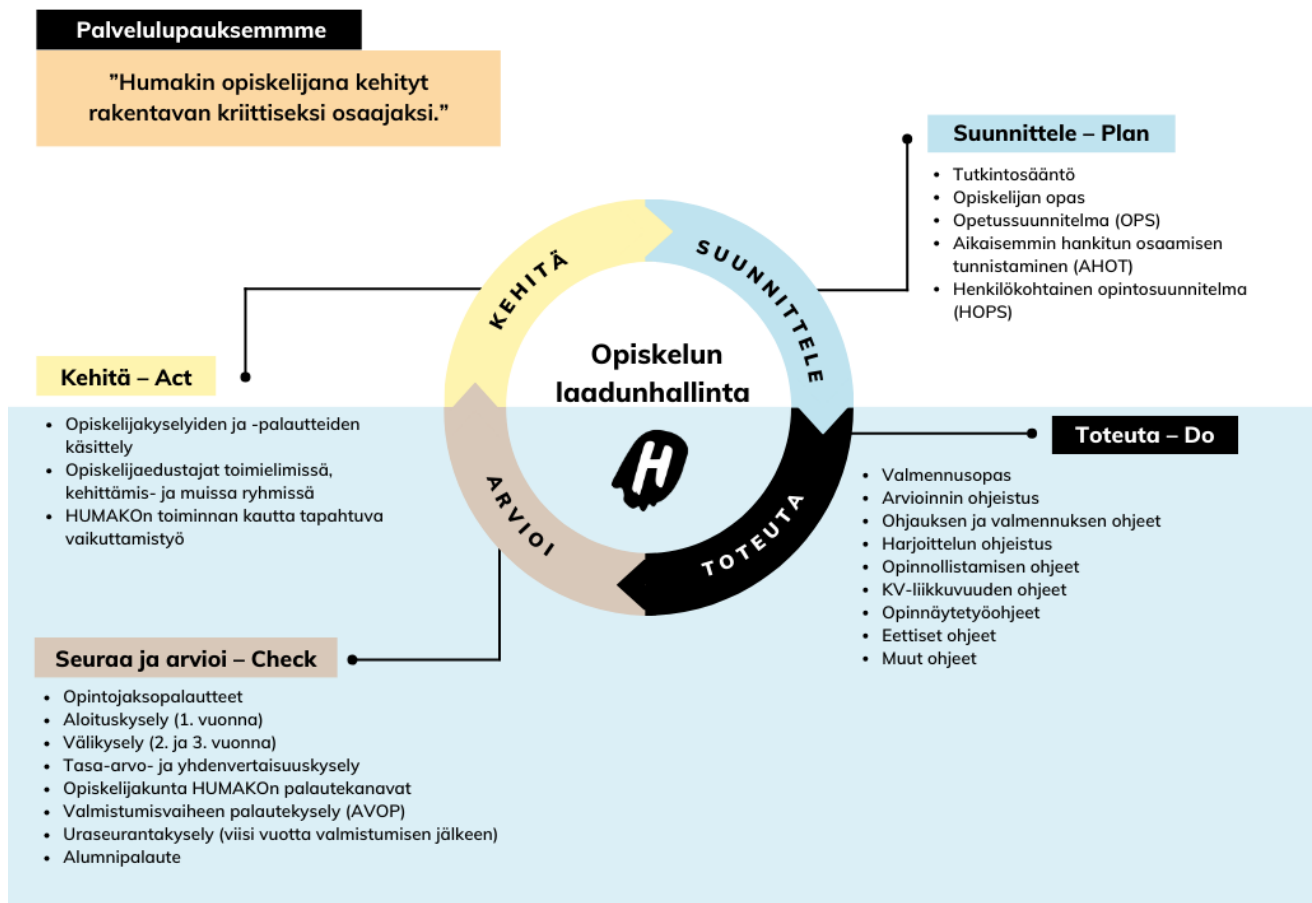
1.3 Koulutuksen arviointi ja kehittäminen

- HEI's self-assessment

Opiskelijapalautteet kehittämistyön keskiössä

[Opiskelijoille suunnatut kyselyt](#) toimivat Humakissa tärkeänä laadun seurannan välineenä.

Laadunhallinnassa noudatetaan jatkuvan kehittämisen mallin periaatetta, jossa vaiheet Suunnittele - Toteuta - Arvioi - Kehitä seuraavat toisiaan. Opiskelun laadunhallintaa opiskelijan näkökulmasta on kuvattu kuviossa 5.

Kuvio 5. Opiskelun laadunhallinta opiskelijan näkökulmasta.

Vuosittain järjestettäviin vaikuttamisen viikkoihin on kytketty aloitus- ja välikyselyiden lisäksi viisi vuotta sitten valmistuneille suunnattu uraseurantakysely. Vaikuttamisen viikoilla kampanjoidaan "Vastaa ja vaikuta! – Mielipiteelläsi on väliä!" -teeman mukaisesti. Aloitus- ja välikyselyt ovat Humakin omia kyselyitä, ja AVOP- sekä uraseurantakyselyt toteutetaan valtakunnallisesti.

Kompassi suuntaa antamassa

Koulutukselle asetettujen tavoitteiden saavuttamista seurataan tutkinto-, lukuvuosi- ja opintojaksotasolla. Humakissa on käytössä raportointipalvelu Kompassi, josta henkilöstö voi nähdä Humakin keskeiset määrälliset talous- ja toimintasuunnitelman (TTS) mukaiset tavoitteet ja tulokset. Tulosseurannan helpottamiseksi Kompassiin on koottu koulutuskohtaiset koontinäytöt, joissa on esim. AMK- ja YAMK-tutkintojen sekä jatkuvan oppimisen tuloksellisuutta kuvaavia tunnuslukuja (ks. tarkemmin [Väläyksiä Humakista VI](#) s. 57-58).

Kompassin kautta on saatavilla myös reaaliaikaiset tulokset aloitus-, väli-, uraseuranta- ja AVOP-kyselyistä. Opiskelijakyselyiden tulokset käsitellään [palauteprosessin](#) mukaisesti vahvuusalojen tiimeissä ja opiskelijaryhmissä. AMK-kehittämisyhmä kokoaa Humak-tasoiset kehittämiskohteet koulutuksen kehittämissuunnitelmaan, jossa määritellään tarkemmat toimenpiteet, toteuttajat, aikataulu ja seuranta. Opiskelijat saavat tiedon opiskelijakyselyiden tulosten perusteella tehdyistä

toimenpiteistä kootusti uusien opiskelijakyselyiden markkinoinnin yhteydessä syksyllä (ks. [esimerkki vuoden 2023 infograafista](#)).

Yksittäisistä opintojaksoista annetaan palautetta Spark-järjestelmän kautta [opintojaksopalauteprosessin](#) mukaisesti. Opintojakson palautekysely avautuu automaattisesti niille opiskelijoille, jotka ovat ilmoittautuneet ja hyväksytyt kyseiseen toteutukseen. Lehtorilla on mahdollisuus muuttaa kyselyn avautumis- ja sulkeutumisaikoja tarpeen mukaan. Humakissa käytetään sekä opintojakson loppupalautekyselyä että opintojen aikaista jatkuvaa palautetta. Kaikki kyseisen toteutuksen opiskelijat näkevät kyselyn sulkeutumisen jälkeen koosteen annetuista numeerisista vastauksista. Lehtori julkaisee palautekyselyn sulkeutumisen jälkeen opiskelijoille yhteisen vastapalautteen. Toteutuksen vastuulehtorit hyödyntävät saamaansa palautetta opintojakson kehittämisessä. Koulutuksen esihenkilöt seuraavat opintojaksopalautteita Spark-järjestelmän kautta kolme kertaa lukuvuodessa ja käyvät opintojakson laatuun liittyvän keskustelun henkilöstön vuosittaisissa kehityskeskusteluissa. Humakin opiskelijat ja henkilökunta voivat antaa myös jatkuvaa palautetta Humakin toiminnasta [aloite-, laatu- ja ilmoituskanavien](#) kautta.

Työelämän tarpeiden huomiointi

Tietoa yhteiskunnan ja työelämän muuttuvista tarpeista kerätään uraseurantakyselyyn, kehittävän harjoittelun haastattelutehtävään, työelämä tutkimusten ja hanketoiminnan avulla. Humakin alumnit ovat tässä keskeisessä roolissa. Vuoropuhelun ansiosta koulutuksen kehittämisessä pystytään ottamaan huomioon myös jatkuvan oppimisen mahdollisuudet. Tätä tukee avoimen AMK:n verkkokaupan [HumakFREE](#)-osasto, joka sisältää maksutonta sisältöä, kuten hankkeissa syntyneitä yhteiskunnan ja työelämän muuttuvia tarpeita huomioivaa materiaalia. HumakFREE on tarkoitettu herättämään kiinnostusta Humakin tarjontaa kohtaan.

Tukipalveluiden kehittäminen

Koulutuksen tukipalveluita (esim. opintotoimisto, kirjasto, IT, viestintä, opiskelijakunta) arvioidaan ja kehitetään opiskelijakyselyiden, aloite- ja laatu-kanavan, ilmoituskanavan sekä henkilöstölle suunnatun palveluselityksen tuottaman palautetiedon pohjalta. Kyselyjen tulosten perusteella käynnistettiin esim. Humakin sisäisen viestinnän tehostamiseen tähtäävä Kulju-projekti (2020–2021), jonka myötä sisäisen viestinnän kanavat uudistettiin ja opiskelijoille suunnattu [Opiskelijan opas](#) otettiin käyttöön. E-opiskelijapalveluiden käyttöönoton myötä opiskelijapalvelut siirrettiin täysimääräisesti verkkoon taaten kaikille opiskelijoille palveluiden saavutettavuuden. Kirjastopalvelut tarjoavat nykyisin opintojaksojen pakollisen kirjallisuuden kokonaan sähköisesti. Opiskelijoiden arkea on helpotettu [Tuudo-sovelluksen](#) käyttöönotolla, ja hyvinvointia edistetty opintopsykologin palveluilla.

Vahvuudet

Arviointiprosessien kehittäminen: infograafit, vastapalaute, aloite- ja laatu-kanava

Kehittämiskohteet

Työelämältä kerätyn tiedon hyödyntäminen opetuksen kehittämisessä

Opiskelijoilta kerättävän palautetiedon systemaattinen hyödyntäminen opetuksen kehittämisessä
Kompassi-raportointipalvelun tiedontuotanto koulutuksen kehittämisen tukena
Jatkuva laadun varmistus

Hankkeiden tulosten tehokkaampi hyödyntäminen koulutuksessa
Ulkoisten auditointien hyödyntäminen koulutusten kehittämistyössä

1.3 Koulutuksen arviointi ja kehittäminen

- Assessment of the audit team

Opiskelijoiden roolia Humakin palautekulttuurin kehittämisessä vahvistettava

Itsearviointiraportin mukaan opiskelijoille suunnatut kyselyt toimivat Humakissa tärkeinä toiminnan laadun seurannan välineinä. Opiskelun laadunhallintaa kuvaavan PDCA-syklin mukaan opiskelijoilta kerätään systemaattisesti palautetta opinnoista seuraavasti: opintojaksopalautteet, aloituskysely (1. vuonna), välikysely (2. ja 3. vuonna), tasa-arvo- ja yhdenvertaisuuskysely, opiskelijakunta HUMAKOn palautekanavat, valmistumisvaiheen AVOP-kysely, uraseurantakysely (viisi vuotta valmistumisen jälkeen) ja alumnikysely. Humak järjestää vuosittain myös Vaikuttamisen viikot, joihin on kytketty aloitus- ja välikyselyjen lisäksi uraseurantakysely. Itsearviointiraportin mukaan Vaikuttamisen viikkojen teemoina on ollut mm. "Vastaa ja vaikuta!" ja "Mieli-piteelläsi on väliä!". Henkilöstön ja opiskelijoiden työpajoissa Vaikuttamisen viikot mainittiin hyvänä käytäntönä.

Henkilöstötyöpaja-aineiston mukaan sekä kirjallinen että välitön opiskelijapalaute on tärkeä tekijä koulutusten ja opintojaksojen kehittämisessä. Itsearviointiraportin mukaan Humak kerää opintojaksopalautetta opiskelijoilta opintojakson päätyttyä ja myös opintojakson aikana. Kirjallista palautetta kerätään Spark-opintojaksopalautejärjestelmän avulla. Seurantaa tekee henkilöstö, ja opiskelijakyselyiden tulokset käydään läpi vahvuusalojen tiimeissä ja opiskelijaryhmissä sovitun palauteprosessin mukaan. Lehtorilla on velvoite antaa vastapalautetta opintojakson opiskelijoille. Myös esihenkilöt käyvät kerätyn palautteen säännöllisesti läpi kolmesti vuodessa. Palaute käydään läpi myös kehityskeskusteluissa. Itsearviointiraportin mukaan opiskelijoille tiedotetaan palautteen perusteella tehdyt toimenpiteet kerran vuodessa.

Opiskelijatyöpaja-aineiston perusteella palautteen keräämisessä, käsittelyssä, palautteen antamiseen kannustamisessa ja vastapalautteen saamisessa ei Humakissa kuitenkaan ole täysin yhtenäisiä käytäntöjä. Opiskelijoiden kokemukset siitä, kuinka palautteeseen reagoidaan tai onko annetulla palautteella vaikutusta toiminnan kehittämiseen, vaihtelivat opiskelijaryhmittäin.

Opiskelijatyöpaja-aineiston mukaan opiskelijat jättävät palautteen osin antamatta, koska he eivät koe siitä olevan mitään hyötyä. Jatkuvan oppimisen henkilöstötyöpajassa nousi esiin palautteenantoon liittyvänä haasteena tunnistaa jatkuvan oppimisen opiskelijoiden Spark-järjestelmään antama palaute tutkinto-opiskelijoiden palautteesta. Auditointiryhmä suosittelee, että Humak pohtisi yhdessä opiskelijakunta HUMAKOn kanssa, miten opiskelijat voisivat osallistua nykyistä laajemmin palautekulttuurin kehittämiseen ja uusien, opiskelijoille sopivien palautteenantomenettelyjen ideointiin. Opiskelijoille tulee tiedottaa selvästi, miten palaute annetaan, miten palautteet etenevät jatkokäsittelyyn ja mitä palautteesta seuraa.

Opiskelijoilla on mahdollisuus antaa palautetta ja kehitysideoita toimintaan myös aloite- ja laatukanavan kautta jatkuvasti. Annetun palautteen käsittelyä varten on olemassa selkeä ja tunnistettu prosessi.

Koulutusten ajantasaisuutta kehitetään monipuolisesti ja osaamistavoitteiden saavuttamista seurataan

Auditointihaastattelujen ja itsearviointiraportin perusteella koulutusten ajantasaisuutta seurataan monen eri väylän kautta. Viimeisimmän AMK-tutkintojen opetussuunnitelmauudistuksen lähtökohdista olivat tulevaisuuden työelämän osaamistarpeet ja muun muassa jatkuvan oppimisen entistä tiiviimpi integroiminen tutkinto-opetukseen. Uudistuksen pääpaino oli koulutusten sisällöissä ja rakenteissa. Koulutuksille asetettuja tavoitteita ja niiden toteutumista seurataan tutkinto-, lukuvuosi- ja opintojaksotasolla Kompassin avulla.

Koulutuksen kehittämiseen vaikuttavat henkilöstön työpaja-aineiston mukaan muun muassa Humakin strategia sekä talous- ja toimintasuunnitelmaan kirjatut linjaukset, kansallisen rahoitusmallin muutokset ja resurssit, yleiset ja Humakin omat linjaukset sekä työelämä- ja opiskelijapalaute. Henkilöstötyöpaja-aineiston mukaan opetussuunnitelmia on ollut kehittämässä laajalla rintamalla Humakin pedagoginen henkilöstö. Työelämäverkostoja ja alumneja on hyödynnetty työelämän tarpeita kartoitettaessa. Myös TKI-hankkeiden tuloksia hyödynnetään koulutusta kehitettäessä. Harjoitteluihin sisältyy opiskelijoiden toteuttamia Kehittävä harjoittelu - haastatteluosioita, joiden avulla saadaan palautetta harjoitteluiden kehittämiseksi. Myös opiskelijoiden kaksi vuotta sitten toteuttamat työelämähaastattelut toivat tietoa tulevaisuuden osaamistarpeista koulutuksen kehittämiseen. Myös kollegojen kanssa tehtävä sisältöyhteistyö koettiin tärkeäksi.

Auditointivierailun haastattelujen perusteella ei tullut ilmi, että sidosryhmiltä kerättäisiin säännöllisesti palautetta Humakin koulutuksen kehittämisen tueksi. Palautetta saadaan kyllä, jos sitä kysytään tai sidosryhmät sitä itse tarjoavat Humakille. Auditointivierailun sidosryhmähaastattelujen perusteella sidosryhmät toivoisivat pääsevänsä laajemmin osallistumaan koulutusten suunnitteluun. Auditointiryhmä suosittelee, että Humak kerää säännöllisesti sidosryhmiltä palautetta koulutusten kehittämiseksi.

Uusituissa osaamisperusteisissa opetussuunnitelmissa määritellään opintojaksokohtaisesti muun muassa osaamistavoitteet, sisältö, suoritustavat ja arviointikriteerit. Henkilöstötyöpaja-aineiston

mukaan Hoodle-alustalle kirjatut osaamistavoitteet käydään läpi opiskelijoiden kanssa opintojaksojen alussa. Henkilöstöllä on käytössään monenlaisia menettelyitä osaamistavoitteiden saavuttamisen arvioimiseksi, kuten lehtorin toteuttama arviointi, opiskelijan itse- ja vertaisarviointi sekä työelämäohjaajan toteuttama arviointi harjoittelussa. Osaamistavoitteiden saavuttamisen arvioinnin haasteina opettajat nostivat esiin muun muassa isot ryhmäkoot ja henkilökohtaisten kontaktien vähäisyyden erityisesti verkko-opetuksessa. Vaikeudeksi nousi myös oppimisen arviointi, kun opiskelijan lähtötasoa ei tunneta. Opiskelijoiden lisääntyneet oppimisen haasteet sekä jaksamis- ja mielenterveysongelmat nostettiin esiin osaamistavoitteiden saavuttamisen esteinä. Kampuksella toteutettavassa lähiopetuksessa palautteen antaminen opiskelijalle koettiin sen sijaan verkko-opetustilanteita helpommaksi ja henkilökohtaisemmaksi. Opintoihin liittyvien erilaisten suoritusmahdollisuuksien, opintopolkujen ja Humakin tarjoamien tukimuotojen todettiin kuitenkin edistävän opintojen tavoitteellista etenemistä.

Jatkuva oppiminen Humakissa

Itsearviointiraportin mukaan Humakin jatkuvan oppimisen tarjonta on osa ammattikorkeakoulun yleistä tutkintokoulutusten opetustarjontaa. Humakin jatkuvan oppimisen tarjonnasta päättää koulutus- ja TKI-ryhmä. Henkilöstön haastattelun mukaan uraseurantakyselyn vastauksia hyödynnetään jatkuvan oppimisen tuotteiden kehittämisessä. Pääasiallisesti jatkuvan oppimisen tarjonta kohdentuu avoimen ammattikorkeakoulun opiskelijoille. Opintoja tarjotaan myös verkkototeutuksina, joihin voi osallistua Suomesta tai ulkomailta käsin.

Jatkuvan oppimisen opiskelijatyöpajassa toiminnan vahvuuksiksi nostettiin muun muassa kurssivalikoiman monipuolisuus ja verkostoitumismahdollisuudet eri aloilla työskentelevien opiskelijoiden kanssa. Opiskelijoilla on mahdollisuus antaa opinnoistaan palautetta sekä Humakin virallisten kanavien kautta että välittömänä suullisena palautteena. Jatkuvan oppimisen henkilöstön työpajassa erityisenä haasteena koettiin jatkuvan oppimisen heterogeeniset opiskelijaryhmät. Samassa ryhmässä on sekä tutkinto-opiskelijoita että avoimen ammattikorkeakoulun opiskelijoita, mikä on haaste pedagogisten ratkaisujen tekemiselle.

Henkilöstön ja opiskelijoiden tarpeet huomioidaan tukipalveluiden kehittämisessä

Auditointihaastattelujen perusteella tukipalveluiden kehittämisessä huomioidaan sekä opiskelijoiden että henkilöstön tarpeet ja heiltä saatu palaute. Tukipalvelut keräävät säännöllisesti käyttäjäpalautetta ja kehittävät toimintaansa saamansa palautteen perusteella. Itsearviointiraportin mukaan Opiskelijan opas on esimerkki palautteen perusteella tehdystä kehittämistoimenpiteestä. Auditointihaastatteluissa kerrottiin myös esimerkki, jossa saadun palautteen perusteella Humakin neuvottelutiloihin laadittiin AV-laitteiden käyttöohjeet. Opiskelijoiden ja henkilöstön yhteistyönä on myös kehitetty ohjauksen ja valmennuksen malli, jonka tavoitteena on varmistaa, että kaikki opiskelijat saavat tasalaatuaista ja -määräistä ohjausta. Lisäksi tukipalvelut reagoivat arjen toiminnassa saatuun välittömään palautteeseen. Haastattelussa tietohallinnon edustajat kertoivat seuraavansa tukipyynnöjä ja jos jostakin asiasta

tulee toistuvasti tukipyyntöjä, selvitetään, onko juurisyy esimerkiksi toimimattomissa ohjeissa.

Sekä kansainvälisten opiskelijoiden että henkilöstön työpajoissa tuli esille, että Humakin tukipalvelut eivät ole tarjolla kattavasti englanniksi ja asiasta on annettu palautetta Humakille. Auditointihaastatteluissa tukipalvelujen edustajat kertoivat, että palautteeseen on reagoitu ja palveluita ja keskeistä materiaalia on rakenteilla myös englannin kielelle. Auditointiryhmä kannustaa Humakia jatkamaan tukipalveluiden kehittämistä kansainvälisiä opiskelijoita ja kansainvälistä henkilöstöä nykyistä paremmin palvelevaksi.